

Zbornik sudske prakse

Predmet C-2/17

**Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)
protiv
Jesúa Crespa Reya**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Tribunal Superior de Justicia de Galicia)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Sporazum između Europske zajednice i njezinih država članica, s jedne strane, i Švicarske Konfederacije, s druge strane, o slobodnom kretanju osoba – Socijalna sigurnost radnika migranata – Uredba (EZ) br. 883/2004 – Prilog XI., naslov 'Španjolska', točka 2. – Starosna mirovina – Način izračuna – Teoretski iznos – Relevantna osnovica za plaćanje doprinosa – Posebni sporazum – Odabir osnovice za plaćanje doprinosa – Nacionalni propis kojim se radnika obvezuje na uplaćivanje doprinosa na temelju najmanje osnovice”

Sažetak – Presuda Suda (deseto vijeće) od 28. lipnja 2018.

Međunarodni sporazumi – Sporazum EZ-Švicarska o slobodnom kretanju osoba – Jednako postupanje – Socijalna sigurnost radnika migranata – Osiguranje za slučaj starosti – Starosna mirovina – Način izračuna – Teoretski iznos – Posebni sporazum – Relevantna osnovica za plaćanje doprinosa – Odabir osnovice za plaćanje doprinosa – Nacionalni propis kojim se radnika obvezuje na uplaćivanje doprinosa na temelju najmanje osnovice – Nedopuštenost – Obveze nacionalnih sudova

(Sporazum EZ-Švicarska o slobodnom kretanju osoba; Uredba br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, Prilog XI.)

Sporazum o slobodnom kretanju osoba sklopljen između Europske zajednice i njezinih država članica, na jednoj strani, i Švicarske Konfederacije, na drugoj strani, koji je potpisan u Luxembourg 21. lipnja 1999., treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalni propis države članice poput onoga o kojem je riječ u glavnom predmetu, koji obvezuje radnika migranta koji je potpisao posebni sporazum u okviru sustava socijalne sigurnosti te države članice da uplaćuje doprinose na temelju najmanje osnovice, zbog čega nadležna institucija navedene države članice prilikom izračuna teoretskog iznosa njegove starosne mirovine razdoblje obuhvaćeno tim sporazumom pridodaje razdoblju ostvarenom u toj istoj državi članici, a radi tog izračuna u obzir uzima samo doprinose uplaćene na temelju navedenog sporazuma, iako je navedeni radnik prije ostvarivanja svojeg prava slobodnog kretanja plaćao doprinose u predmetnoj državi članici na temelju osnovica većih od najmanje osnovice za plaćanje doprinosa i da radnik koji nije migrirao i koji se nije koristio svojim pravom slobodnog kretanja, a potpisao je takav sporazum, ima mogućnost plaćanja doprinosa na temelju osnovica većih od najmanje osnovice za plaćanje doprinosa.

Naime, u Prilogu XI., naslovu „Španjolska”, točki 2. Uredbe br. 883/2004 propisuje se da se prilikom određivanja osnovnog iznosa mirovine radnika migranta, za razdoblja osiguranja koja potonji ostvari u drugim državama članicama, u obzir mora uzeti „osnovica za plaćanje doprinosa u Španjolskoj koja je vremenski najbliža referentnom razdoblju”.

Dakle, u slučaju poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku, u kojem je predmetni radnik, prije nego što se koristio svojim pravom slobodnog kretanja, uplaćivao doprinose u sustav socijalne sigurnosti predmetne države članice na temelju osnovica viših od najmanje osnovice za plaćanje doprinosa, osnovica za plaćanje doprinosa relevantna za izračun iznosa njegove starosne mirovine bila bi zadnji doprinos koji je navedeni radnik uplatio u toj državi članici, to jest osnovica za plaćanje doprinosa veća od najmanje osnovice predviđene posebnim sporazumom.

U slučaju kada nacionalno pravo predviđa različito postupanje prema nekoliko skupina osoba, povređujući time pravo Unije, prema pripadnicima skupine koja je stavljena u nepovoljniji položaj mora se jednako postupati te se na njih moraju primjenjivati ista pravila kao i na druge predmetne osobe. Sustav koji se primjenjuje na pripadnike skupine stavljene u povoljniji položaj, u nedostatku pravilne primjene prava Unije, jedini je valjani referentni sustav (presuda od 13. srpnja 2016., Pöpperl, C-187/15, EU:C:2016:550, t. 46. i navedena sudska praksa).

Točno je da je na sudu pred kojim se vodi spor da utvrdi koji su, u nacionalnom pravu, najprikladniji načini za postizanje jednakog postupanja prema radnicima migrantima i radnicima koji nisu migrirali. Međutim, u tom pogledu valja istaknuti da bi se taj cilj a priori mogao postignuti na način da se i radnicima migrantima koji su potpisali poseban sporazum daje takva mogućnost i da se potonjima omogući da retroaktivno uplate doprinose na temelju većih osnovica od najmanje osnovice za doprinose i, posljedično, da na temelju tih novih osnovica ostvare svoja prava na starosnu mirovinu.

(t. 67., 68., 73., 75., 76. i izreka)